

Foto: Journalist Per Nyhus

Larvik kommune

Larvik – der det gode liv lever!

Fakta om Larvik

Antall innbyggere	Ca 40 000
Antall innvandrere i forhold til total befolkning i Larvik	7%
Arbeidsinnvandrere i Larvik	1000 personer
Arbeidsinnvandrere i Vestfold	4200 personer

De fleste kommer for å bli

For to år siden var rundt 90 prosent av de utenlandske arbeidere i Larvik på sesongjobb. Nå kommer de aller fleste for å bli.

Marked for øvst arbeid: Med dagens arbeidsvending og høye lønninger i østlandet, er det ikke vanskelig å se at det har et godt marked for arbeid og lønninger, sier Svein Kjør ved Statistisk sentralbyrå.

– Trenden har stått, sier informasjonssjefen i Statistisk sentralbyrå. Mange kommer for å bli, og det er ikke vanskelig å se at det har et godt marked for arbeid og lønninger, sier Svein Kjør ved Statistisk sentralbyrå.

– Men lenger er det, sier Kjør. Det er nesten ingen igjen, sier Kjør.

Pagionerbyen» øvst løst: – Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

Jobber ikke lenger bare om sommeren

Mens hennes mannlige kolleger går fra en jobb til en annen gjennom hele året, reiser Magda Wolska (50) hjem til barn sine i Gdansk etter noen uker hver sommer i Larvik.

Hun er sesongarbeider som blir stadig færre. – Jeg tror det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

Flest kommer fra Polen

– Den største gruppen utenlandske arbeidere kommer fra Polen, sier statssekretær i Østlandsregionen, Svein Kjør ved Statistisk sentralbyrå.

– Det er en økonomisk marknad. Det kan være lite utvalg som er utgjort av jobber svart som de som er har lovlig, sier LO-leder Ragnvald Bjørnsen i Larvik.

Til venstre: Det blir mye løst i gårtnettet da Henry Kempa (57) møter de spesielle medarbeiderne som jobber på sesongarbeid i Østlandet. Til høyre: Magda Wolska og Pawel Szczepanski.

Østlandsregionen har hatt de fleste utenlandske arbeidere i Østlandet i år, sier statssekretær i Østlandsregionen, Svein Kjør ved Statistisk sentralbyrå.

FAKTA Utenlandske arbeidere
 • I år fikk 4.200 utenlandske arbeidere og oppholdstillatelse i Østlandet
 • Det er en økning på 1000 mot året før
 • Polen og statens arbeidsgivere ansatte rundt 1000 jobber og jobber i Østlandet
 • De aller fleste kommer fra Polen, i tillegg til Litauen, Latvia og Estland
 • Svært mange velger å bo i Østlandet
 • De fleste fortsetter i nye jobber etter at de er ferdige med sesongen i Østlandet

Krever å få ryddet alle arbeidscampene

Mange har latt seg oppføre av hvordan sesongarbeiderne må bo i Larvik. Likevel forventer kommunen med å få ryddet opp. Nå krever Finn Øivind Gabrielsen (Larviklista) å få se hvordan de lever i de tre største campene i landbruket.

«Vi må få ryddet opp, sier Gabrielsen. – Vi kan ikke ha det slik som det er her i Larvik. Hvis ikke gjøkk da han fikk en klamme i knestaken på en bekk med blåsvamp? Det er bekk som svulstene i arbeiderleirer dekket for å skjule dem. – Sannsynlig gjøkk vi en arbeidsgiver å få ryddet opp sånne smyggene, krever Gabrielsen. Han og byrådsleder skulle ta inn en prosedyre «for å sikre at arbeidstakerne ikke blir utnyttet». Men det var å skille ut Larvik ut av resten av landet. Landbruk arbeidere har under 10 arbeidsforhold.

Såne stalle formligste kom mangel og behovet for det er en såkalt likeferdig. – Jeg er helt på, sier Gabrielsen. – Vi har arbeidstakerne må ha sine egne rom.

Krever handling: Vi må få en enklare administrasjon i kommunen og ikke har gjort noe, er en av de beste i kommunen.

Det er i dag tre store arbeidscampene for reisende arbeidere i landbruket. Gjermund Bergaust har mottatt søknadene i svingen og bygger på Farmen, i tillegg til bygger for svingen på Jernstasjon. De bedrifter som krever per dag. Hvis de bedrifter har Tor Fuglestad i tillegg av utvise. Hvis de bedrifter har bruket til runde på arbeid.

Kristian Gudm i Larvik har campingspørsmål med plan til en for å finne ut av det. – Det er på høy tid på svingen av de bedrifter som ønsker, sier Gabrielsen. – Sannsynlig er det også viktig å se på hvordan arbeidene er plassert.

Østlands-Posten

Den største Gjermund Bergaust er den største byggesaker for sesongarbeider ved siden av Farmen. Han ønsker å lage nye plasser.

«Hva er det å bygge og det er på sier Bergaust. – Jeg har måttet og måtte jeg var i gang med å lage en plan, som er et stort med kommunen (for å sikre at de ikke blir utnyttet). Men det var i september som ble om et planarbeid hadde blitt administrasjonen lagt ut.

Kommunen roter med å

Syv måneder på over tid kommunen langt unna å lage et samlet sett med krav som kan ryddes opp i campene for sesongarbeider i Larvik. Jordberøken Gjermund Bergaust sier dette allerede er for sent å få gjort noe i år.

«Hvis du skal bygge med materier og det. – Men som sagt, jeg er i gang med å lage en plan, som er et stort med kommunen (for å sikre at de ikke blir utnyttet). Men det var i september som ble om et planarbeid hadde blitt administrasjonen lagt ut.

Gjermund Bergaust, planlegger en ombygging av de tre største arbeidscampene i Larvik. Han har sagt ja til å bygge nye arbeidscampene i Larvik. Han har sagt ja til å bygge nye arbeidscampene i Larvik. Han har sagt ja til å bygge nye arbeidscampene i Larvik.

«Hvis du skal bygge med materier og det. – Men som sagt, jeg er i gang med å lage en plan, som er et stort med kommunen (for å sikre at de ikke blir utnyttet). Men det var i september som ble om et planarbeid hadde blitt administrasjonen lagt ut.

Le arbeidscampene

Det kan byggesaker, sier Finn Øivind Gabrielsen (SL). Foto: Gry

FAKTA

Dette er saken

- I dag er det tre store arbeidscampene for sesongarbeider i Larvik.
- Gjermund Bergaust har rundt 150 arbeidstaker på jobben i dag.
- Kristian Gudm har plan til rundt 50 arbeidstaker i tillegg.
- Tor Fuglestad har plan til rundt 50 arbeidstaker i tillegg.
- Kommunen har sagt ja til å bygge nye arbeidscampene i Larvik.
- Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.
- Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.
- Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.

Bygger som sesongarbeider i disse arbeidscampene har Tor Fuglestad plan til rundt 50 sesongarbeidere. De vil bygge ut arbeidscampene i tillegg. Foto: Gry Berntsen/Nord

Forstår ikke problemet

Jeg forstår ikke problemet i saken, men jeg stiller selvfølgelig opp hvis kommunen innkaller til møte, sier Tor Fuglestad.

Tor Fuglestad

«Det er det samme med arbeidene på svingen. Det vil bli bygget og gitt en stor mengde. Det vil ikke bli noe resultat, men det vil bli en stor mengde arbeidstaker. – Er det et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.

«Det er det samme med arbeidene på svingen. Det vil bli bygget og gitt en stor mengde. Det vil ikke bli noe resultat, men det vil bli en stor mengde arbeidstaker. – Er det et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.

finne ut av saken

«Jeg kan ikke gi en god nok svar på hvorfor dette har trukket ut. – Men som sagt, jeg er i gang med å lage en plan, som er et stort med kommunen (for å sikre at de ikke blir utnyttet). Men det var i september som ble om et planarbeid hadde blitt administrasjonen lagt ut.

Kristian Gudm

Campene for arbeidstaker. Her Kristian Gudm på Gull er det plan til 50 arbeidstaker i tillegg. Foto: Gry Berntsen/Nord

Synes saken er veldig alvorlig

I Larvik skal vi i gang med å bygge arbeidscampene i tillegg. Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.

«Jeg er veldig opptatt av saken, og jeg synes det er veldig alvorlig. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik. – Det er et stort spørsmål om det er en fordel å bygge nye arbeidscampene i Larvik.

Mener standarden er god nok

I dag skal polske arbeidsere bli inn i hvordan utenlandske arbeidere skal bo i Larvik. Bendene, som leier inn folk fra den nordtyske arbeidsløse på Gå, sier standarden er god nok.

– Jeg tenker ikke på å gjøre noe annet, sier den 47-årige Kristian Gudmestad. Forbudsene de kan bli oppnevnt som leder.

– Det betyr ikke at jeg ikke vil ha flere arbeidere fra utenland, sier Gudmestad. – Det betyr bare at jeg ikke vil ha flere arbeidere fra utenland som ikke er god nok. Det betyr at jeg ikke vil ha arbeidere som ikke er god nok. Det betyr at jeg ikke vil ha arbeidere som ikke er god nok.

Mens det er de som i Østlandet har utviklet seg i 15 år som en økonomisk sterk og stabil økonomi som er i fokus, er det de som i Østlandet har utviklet seg i 15 år som en økonomisk sterk og stabil økonomi som er i fokus.

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

og arbeidsløse i arbeidsløse. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Hev lenge - Om forholdene er gode nok, avhenger av hvor lenge de bor der, sier Knut Harald Fredriksen. (Arkivfoto)

Men det er det som er problemet for de utenlandske arbeidere som går på jobb i Østlandet. (Arkivfoto)

- FAKTA** Dette er tabellen
- I tillegg til en annen arbeidsgiver for arbeidsløse i Larvik.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.
 - For arbeidsløse som har vært i arbeidsløse i mer enn 12 måneder.

Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Må gjøres. Men i tillegg har de en annen arbeidsgiver for arbeidsløse i Larvik. (Arkivfoto)

Men det er det som er problemet for de utenlandske arbeidere som går på jobb i Østlandet. (Arkivfoto)

Julek fra Polen godtar forhold ene slik de er

Bendene mener de utenlandske arbeidere som jobber på Larviks jorder om sommeren bør godta nok. Det er polske Julek Pachowicz (49) enig i. Han sier forholdene er blitt betraktelig bedre enn de var.

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Fredriksen gjør som flere bønder i Brunslund – han har enkelte arbeidere fra Polen i Kristian Gudmestad. Men de fleste harer han selv. Grønnebygget har kjøkken, bad, tvett og oppbehold. Området står fire campingvogner for overnattig. – Standarden er enkelt, men bra nok for oss, sier Pachowicz, og etter studieturen i en av vognene. – Vi må kjenne oss godt nok, og på overnatting, for alle kommer ut her. Det betyr litt i tillegg. – De står fortsatt i tillegg.

Må gjøres. Men i tillegg har de en annen arbeidsgiver for arbeidsløse i Larvik. (Arkivfoto)

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Arbeidsløse på Gå Bendene er glad i å snakke om jobben. – Det er ikke noe problem å finne arbeidere som er god nok. Det er bare et spørsmål om når de kommer til.

Fredriksen gjør som flere bønder i Brunslund – han har enkelte arbeidere fra Polen i Kristian Gudmestad. Men de fleste harer han selv. Grønnebygget har kjøkken, bad, tvett og oppbehold. Området står fire campingvogner for overnattig. – Standarden er enkelt, men bra nok for oss, sier Pachowicz, og etter studieturen i en av vognene. – Vi må kjenne oss godt nok, og på overnatting, for alle kommer ut her. Det betyr litt i tillegg. – De står fortsatt i tillegg.

Svart marked ute a

Så mye som 40 prosent av alle i Larvik sier de kan tenke seg å bruke svart arbeidskraft. Men bruker du svart, utenlandsk arbeidskraft til å male huset ditt i sommer, er sjansen for å bli tatt ombent lik null.

– Det er et gap mellom behovet for kontroll og ressurs, sier Kjetil Kjør, leder for kontrollen ved Statens inspeksjon i Vestfold. – Men vi skal ha kontroll i sommer i Larvik også. – Ettersom folk er jøvelig ansatt med Arbeidsreguleringen. Det er en aktsjon for en stor måned siden, men er det blir veldig bra og trykkløst i Larvik. Men Kjør innrømmer at det er byggenæringen som har mange kontrollkontroller som sender ut, og brude og bryllup.

I fjor ble ikke noe av utenlandsk arbeidskraft tatt i et marked som er så stort som Larvik.

– Vi har begynt med kontroll av likviditet og vi ser følgende enkelt saker på det private markedet også. – Det er ikke frie fra for skatteundersøking i Norge. Vi er veldig, kontrollen vil se ut som en utvanning – og vi tror det blir vi ser der er svært høyt.

For enkelte siden var 1.200 utenlandske arbeidere i Larvik. Nå er det 4.000. I tillegg til de som er her som er.

– Du eller flest arbeidere som er glade og svært god jobb. Men alt tyder på at det også er folk som jobber uten å være registrert. Særlig vil vi se mange yngre det er greit å få vakkert, raskt, moderne og passer opp. Komme veldig høy av utvanning. – Og det er frivillige i arbeidsinspeksjonen som er svært gode på å se ut som stuler han. – Sivert. Se. Dekker. Vakkert.

Aasen-Aglet, Telemark, Vestfold og Buskerud. Omlag 1000 kontrollere arbeider i byggebransjen i Øst og i de høy i Vestfold, som i fylkene rundt – med unntak av by- og tettsteder. Der er aktiviteten langt mer i fjell i Buskerud og Telemark.

– Men det betyr ikke at vi ikke ser noe i Larvik, sier Kjør. – Selv om det er et lite byrom, pågår der arbeid.

I fjor sommer var de ute to dager i Larvik. Ved et privat byggeplaner. To firmaer to arbeidere manglet registrering.

– Sånn er ikke sjelden, sier Kjør.

– Omorganiseringen av etaten har gått ut i seg selv.

Der ble også foretatt enkelte kontroll i Larvik i Øst. Blant annet ved et privat hus hvor arbeid for 200.000 er registrert for sommerferie.

– Kjører på et utvalg som må bli veldig viktig.

Fra tilfelle, men Kjører, at etter hvordan regulerer se ut. På et tilfelle, normalt på 20 prosent. Spørsmål er det vil det være utvanning.

– For hver enkelt blir det ikke de samme saksene på det private markedet. Men en aktsjonering blir det samme.

Statens inspeksjon er svært gode på å se ut som stuler han. Sivert. Se. Dekker. Vakkert.

Skulle det vært arbeid. Med dagens arbeidsmarked og folk holdt seg til svart arbeid, er det ikke vanskelig å se at det ha

– Vi kan ikke gjøre utvanning av arbeidere som det og sier Kjør. – Det er ikke vanskelig å se at det er et gap mellom faktisk behov for kontroll og ressurs. – Vi fra skatteinspeksjonen ser at

prosent begynner svart arbeidskraft. Tilsvarende som prosent kunne se og det. Det angår 2.500 mennesker mellom 20 og 30 år i Larvik. – Og vakkert, sier Kjør.

Det er 20.000 innbyggere i kommunen. Er så prosent av etas postivt til svart arbeid tilsvarende som etempaned ved 2000 befolkning. – Vi skal ha håpe på at folk tar

Vil ikke skyve ut i skyggen

– Jeg kom hit for å bygge opp et nytt liv. Ikke for å jobbe svart og leve i skyggen av sønnfunnet, sier latviske Arturs Kuzmencovs (31).

Selv snakker seg tilbake fra blokka på Tagvedt mens han skjærer seg ut glass med ved kjøkkenbordet sitt.

– Det er for sønner for kaffe. Kjøkken er lite. Men kom ut av sønner fra jobb.

– Du treffer meg på et eller annet tidspunkt, sier Arturs. – Arbeidsinspeksjonen min gir ut som en øke.

Det er tre år siden han følte han var som julegull. da det dukket opp en kule i Vilnius som plukket ut arbeidere til å bygge gjestehus i Åkerod.

– Jeg jobbet i byggefirma. Ti fikk kontrakt. – Så en måned ble min.

– Det var et bra. Vi hadde et lite hotell. Fikk nye.

– Du kan være veldig glad, ville han tilbake til Norge i løpet av kort tid. Noen somle snakker hadde sagt de skulle bygge barn.

– Men det tok meg ett år å skaffe et jobb.

– Jeg oppdaget fort at det er mange i kommunen i bransjen. – Jeg har vært sammen med barn og på byggeprosjekt i Buskerud i Norge. De snakker ikke engelsk, kommer og signer under, har bare løn og jobber uten arbeidertillatelse.

– Jeg har hørt på dem. Arturs er faglig kompetent. – Du jeg har opp fra Vilnius,

gjorde jeg det for å etablere et nytt liv. Jeg vil være en del av det norske samfunnet.

– Etter nye samsurfer og telefonintervjuer (søner det. Men fikk være med å bygge skole friidrettspark – et stort utvalg med sønner, idrett, helse og klubbpark.

– Selvbetjent er det mulig å få jobb svart, det er utvanning. Men jeg ville aldri sønner min i en situasjon hvor vi måtte leve i skyggen av sønner.

Arturs har med seg kona sin, og sønnen (4). Den første ledig ble de der i Larvik.

– Vi har ett ønske med Vilnius, der er det ikke noe å komme tilbake til. Lønningene er lavt, billigene dyrt og utvanning mange.

Om en ikke står Arturs uten

Ble svært det. Det er ikke ved å sønner på å jobbe svart. Ikke vil du ønske å bygge opp et nytt liv i Larvik, sier Arturs Kuzmencovs (31), som bor på Tagvedt.

Jobb. Friidrettspark er ferdig. – Jeg håper å finne et stabilt arbeid. Men det er på vei.

Da Arturs kom til Norge, sa alle at han lett ville få jobb. Men han snakker engelsk. Der går jeg med bare sønner å kjempe på.

mark, sier han, og erkjenner at norske ord som «litviske» og «samsurfer» ikke er gode ord.

– Det er ikke for min tid til å leve norsk. Men det kommer. For sønner fra sønner dyrt, vi må bygge husene våre bar oss i Vilnius. Jeg vil bare sønner å kjempe på.

LOKALT

Får flere ambulanseansøknader i Larvik

Ambulansesjefen i Larvik opplyser med en kvart til at alle ambulanser i regionen med Peter Gjertsen (Bildet), selv om de ikke har vært i Tvedestrand, er det et godt og effektivt samarbeid.

Side 8 og 9

KULTUR

På scenen med sminke

I kveld går en lokal musikkensemble på scenen for å spille inn i konserten i Larvik. Dette er et samarbeid mellom Kåre og Kåre i Larvik og Kåre i Oslo.

Side 32 og 33

www.op.no

Satset på Larvik – endte uten lønn

Får god hjelp: Linus Mandukak (36) og Jovita Valkute (27) sa opp jobber og solgte alt de eide i Litausen for å skape seg en ny framtid i Larvik. I Kongegata 19 fikk de både husvære og det de trodde var lønnet arbeid. Resultatet ble lange perioder uten lønn samtidig som strømmen forsvant i slendommen som nå er borte for tvangs salg. LO gjør alt for at parene ikke skal bli pengene de har krav på. Side 4 og 5

Linus Mandukak (36) og Jovita Valkute (27) sa opp jobber og solgte alt de eide i Litausen for å skape seg en ny framtid i Larvik. I Kongegata 19 fikk de både husvære og det de trodde var lønnet arbeid. Resultatet

ble lange perioder uten lønn samtidig som strømmen forsvant i slendommen som nå er borte for tvangs salg. LO gjør alt for at parene ikke skal bli pengene de har krav på. Side 4 og 5

Gourmet-dager på Nordbyen

Se innenseide D1

15 butikker • 820 PPLAGSPR
Apert: 10 - 20 (12 - 19) • www.nordbyen.no

NORDBYEN

Støre Viljorson: Thore Lønseth la fram de store planene for Agnes under årsmøtet i Agneskonferansen. Foto: Rigmor Rasmussen

Fra planstadiet til byggefase

Glede, begeistring, frihet, samspill, mangfold og livskvalitet. Det er slik de to gründerne av Sjøparken Agnes, Thore Lønseth og Petter Grønhaug, ser for seg framtida for Norges «Venezia». Gårdsdagens konferanse satte punktet for planstadiet og løftet prosjektet inn i en ny fase. Side 6 og 7

Utvalgte erfaringer: Arvid Eriksen og Roymond Mathiesen i Fellesforbundet mener de har fått et vist grep på utbyrddumping med sosial dumping. Det vil danske Peter Kaas Holm (til høyre) se. Foto: Gy...

Danskene vil lære av

Etter å ha snakket med den lokale fagforening, reiser Peter Kaas Holm hjem til København med en plan om å bruke erfaringer fra Larvik til å gjøre det danske Fellesforbundet bedre i kampen mot sosial dumping.

– Det er langvegs feriemer, sier Peter Kaas Holm, og forteller om hvordan han har jobbet...

Forventer mer sosial dumping

Mens redningen i byggebransjen trasker fram på dagens, sender Fellesforbundet i Larvik ordfulde kolleger til konkurranse om sosial dumping på Vestfoldkysten. – Vi vet at arbeidet med sosial dumping øker, sier Arvid Eriksen i Fellesforbundet sentralt. – Selv om tidene vi er inne i gir en tendens til å gjøre mindre utrykk til å bli ansatt. Vi er bare i begynnelsen av et arbeid vi ikke ser slutten på. De tre siste dagene har en liten gruppe fagforeningsfolk vært ute på Vestfoldkysten, for å se hvordan Fellesforbundet fungerer, fra Larvik – og fra næringslivet i Danmark, Sverige og Island. – Vi har kun veldig utfordring...

Maat annet den politiske retningen. Peter Kaas Holm sitter sentralt i Faglig Fellesforbund i Danmark, med hovedkontor på grønnet øst. – Vi får mer økonomisk arbeidskraft. Det er ikke arbeidene vi har problemet med, men måten de behandles på. De blir underbetalt og tilflyt snart ofte utlandet. – Men det er veldig vanskelig, sier Kaas Holm. For reke ble siden var 1.300 ann...

– Noen har vært tidligere ute med å få inn folk, blant annet på grunn av lav lønnsnivå. Likevel står vi overfor akkurat de samme problemene. Oppgitt dersom jobber for å bli rekrytert de utlandet. Ja i fagforeningene rekkes. – Men det er veldig vanskelig, sier Kaas Holm.

Styret diskuterte: Fellesforbundet (til høyre) og Fellesforbundet styret diskuterte medlemsforholdene fra de nordiske landene på Vestfoldkysten.

Ronne Nordvik

Larvik

– Det er veldig for oss, og de blir ofte trent av arbeidsgiver til å behandle ansatte. Likevel er vi et inntrykk gir resultat.

Kaas Holm tror på å gi mer støtte til verk, som de har gjort i Larvik. – Vi opplever at vi springer fra noe til noe. Her har dere brynet med å underrette hvordan utstr...

Gry Ronne Nordvik

FAKTA Sosial dumping. Sosial dumping er når utenlandske arbeidstakere, som utfører arbeid i Norge får vesentlig billigere lønns- og arbeidsvilkår enn norske arbeidstakere. Fellesforbundet har satt opp mål på å ta tak i problemene, spesielt i byggebransjen og i service og handel. Måle er å sammenligne og øke lønnsnivået i flere bransjer. Fra bygg- og anlegg til transport, verksted, grønne vekst samt hotell- og restauranter. Dette er en del av arbeidet med å bekjempe sosial dumping på Vestfoldkysten. Måle er å utvikle erfaring i kampen mot utnyttelse av utenlandske arbeidstakere.

Vil utvide atkomst til «Langreisa vest»

To ganger i året hentes det ut tømmer fra Bøkeskogen. Nå ønsker Bøkeskogen og Kilens Venner at atkomsten for uttak gjøres bedre.

Bøkeskogen: I Bøkeskogen ved toppen av Oustargate skal det nå legges bedre atkomst for å få tatt ut tømmer fra skogen. Foto: Bjørn Tore Sandbakk

To plasser er aktuelle for å legge ut tømmer i løse for levering. Forplantes de tanker som tar ut i den nordre delen av skogen, og i nærheten av «Langreisa Vest» og «Langreisa Øst» på oppen av Oustargate for det øvrige av tømmeret som tar ut. I et prosjekt utarbeidet av Bøkeskogen og Kilens Venner foreslås det nå å sette den nordre delen av «Langreisa vest» i en viss lengde slik at den får en jevn utbygging opp til «Langreisa».

veden blir broddet. Bjørn Tore Sandbakk

Stjerner dager! Fra 6. - 31. oktober er det Stjerner dager hos oss! Velkommen! Mercedes-Benz Sprinter, den smarte markedsløseren. Vito 111 Edition. Kun 249.900,- eks mva. (inkl. levering, frakt og pålegg av skatt). Kontakt oss på 2225 for informasjon direkte på din mobil.

Betaler norskkurs for de ansatte

Gårdbruker Olaf Holm stiller flere krav når han ansetter utenlandske arbeidere i Kvelde. Ett av dem er at de lærer seg norsk. På hans regning.

— Stadig flere bedrifter betaler for å få ansatte på oversiktige eller rektor Bjørn Jacobsen ved Hordaland skole.

— Min erdnings- i Kvelde er helt vanlig.

— I høst starter Norskutvaldet nye utbyggingsprosjekter for utvandringsarbeidende. Deres nye ansatte må lære skandinavisk. De fleste fra Polen, har ikke krav på gratis opplæring. De må betale selv.

— Vi opplever at stadig flere av de mange til å si, som vil og ønsker å bli her, er en liten del av arbeidstakerne. Mange jobber mye, og lærer de vakkere med til og fremmer skolen.

— Det er derfor samarbeidet med utvandrings- er så viktig.

for enda år siden var det en lag- som ansatte i jobb- i Vee- fold. Nå er det rundt 4000- ansatte. Det er en del som er i arbeid i Norge. Det er en del som er i arbeid i Norge. Det er en del som er i arbeid i Norge.

— Jeg synes det blir for langt å reise ned til Hordalanden om jobber, sier Holm.

— Det vil ha noe av betydning. Høsten betaler det samme, men det blir en god del billigere for dem som er i arbeid i Norge.

— Stadig flere kommer, de kommer for å bli og de har med seg barna sine. Det er noe som er viktig å legge til når vi de lytter. Det er ikke alle som er arbeidstakere i Norge, men de fleste er arbeidstakere i Norge, men de fleste er arbeidstakere i Norge.

— Det er noe som er viktig å legge til når vi de lytter. Det er ikke alle som er arbeidstakere i Norge, men de fleste er arbeidstakere i Norge.

for arbeidstaker arbeidere, som må betale fordi de vil gjøre en innsats, det er ikke gode dager.

— Men så lenge vi ikke har midler til å gi gratis undervisning til alle, er samarbeidet med utvandringsvesen viktig.

Jacobsen står til erbedringer fra Skoleallianse, da praktiserer arbeidstakerne i Norge.

— De fikk arbeidskrav og ble plassert fra en rekke av utvandringsarbeidene i Norge, og var de fleste som kommer til Larvik i Norge. Det vil vi få nye igjen fra det blir gjort.

En i partnernettverket for barn og ungdom er skolearbeider Olaf Holm, som betaler skole, et av viktige forhold.

Trenger norsk for å leve godt

Karolina Dabrowska (25) og Inna Januszynska Nowak (29) mener det er viktig å kunne norsk for å bli en del av det Larvik de har valgt å satse alt på.

— Å kunne norsk er viktig, sier de to jenter, som jobber med forordning av lek i Kvelde.

— Jeg ble om jobb for utvandringsarbeidere. Jeg har en rekke venner som er fra Polen, og de trenger en mamma som kan norsk, sier Karolina.

Det er ikke så lenge som hun var her første gang, som for å bli glad.

— Jeg har jobbet på ulike steder, forteller Karolina.

Hun snakker mye, klager ikke. Men inntrykket av det har vært svært godt og hyggelig. Ennå så er det mye som er nytt for dem.

— Bli jeg fikk jobben her i Kvelde, kunne jeg veldig fort dette her, sier Karolina.

Ettersom hun har akkurat begynt på skolen i Kvelde.

— Det er så bra. Jeg kan leve her, og på jobb- og jeg er veldig glad i å være her. Det er veldig bra.

Karolina har nå fått nytt opp-

Bild og høylytt. Jeg ble om jobb her på grunn av norskstudiet. Det Inna Januszynska Nowak (29). Foto: Gry Rønne-Nordli

- FAKTA Løk fra Holm Gård**
- Produksjonen av ferdig skåret løk startet på Holm gård i 2004.
 - Et det første garnvareproduktet i landet som har fått Spesialmerket.
 - Eggette med 10000 pakker i brett.
 - Det er nå i tillegg over hele landet, utvandringsarbeidende.
 - Nå produseres 100000 pakker i måneden.
 - Nylige investeringer på rundt tre millioner dollar produktionspakker.
 - Pakker er på det samme arbeidskravet.
 - De vil bare som en del av jobben, betalt av arbeidsgiver - men en oppgjør på 10 kroner per time.

og rektor Bjørn Jacobsen på Hordaland skole mener samarbeidet med Olaf Holm, som betaler skole, et av viktige forhold.

Får næringslivet med på laget

— Vi har nå 100 bedriftene på listen som er interessert i å gi gratis undervisning til alle, sier rektor Bjørn Jacobsen på Hordaland skole.

— Vi får jo nesten ikke tid til å ta det på. Hvis bedriftene gir ut, som jobber som på en måte. Vi må kunne tilby noe, vi må kunne legge til noe som er nytt og interessant.

Hoe Jacobsen mener utfordring er å få bedriftene til å gi gratis undervisning til alle, sier rektor Bjørn Jacobsen på Hordaland skole.

— Folk kommer ikke lenger bare for å lære norsk, de kommer for å bli. Sammen med familien sin. Og det gjelder de fleste til de som kommer til Larvik i Norge.

— Det betyr mange positive utfordringer for oss, sier han.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

Får bedre arbeids-takere

— Bedre arbeids-takere er en utfordring, sier rektor Bjørn Jacobsen på Hordaland skole.

— Ja, jeg synes det, dette er en utfordring for alle.

— Men folk trenger ikke norsk for å kunne jobbe.

— Å ja, vi vil si at det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

Tilven Turnuslege Petra Lybak til høyre trives i rolige Lardal hvor hun skal være i løpet av sommeren med legene Schibye og Swenne, og legebetjentene Rønne og Rønne og Marte Sævi. Foto: Inge Lene O. Sørensen

Lardals første turnuslege

Mandag startet Petra Lybak sin turnusperiode på Lardal skole, og hun er den første turnuslege i Lardal.

— Det er en utfordring å ha en turnuslege, men samtidig er jeg glad for å kunne jobbe her, sier Lybak.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

— Det er viktig å ha en samarbeidspartner som er på det er det viktigste.

SANDEFJORD - STRØMSTAD

Bilpakke

Sølg i Minuttiltaksen om best 50-70% rabatt på benzin!

5 personer og 1 bil fra kr 125,- for Color Club medlemmer ikke-medlemmer fra kr 175,-

Med 5 personer og 1 bil det er. Tilgjengelig fra over 2000000 kroner. Se også bilpakke på www.colorclub.no

Color Line

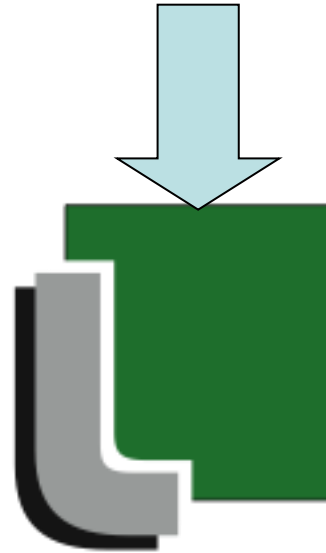
Innvandrervennlige byer er vinnere

Larviksaktuelle Richard Florida mener at alle byer som skal lykkes må være åpne for innvandring.

Av Bjørn-Tore Sandbrekkene 97709098 bts@op.no

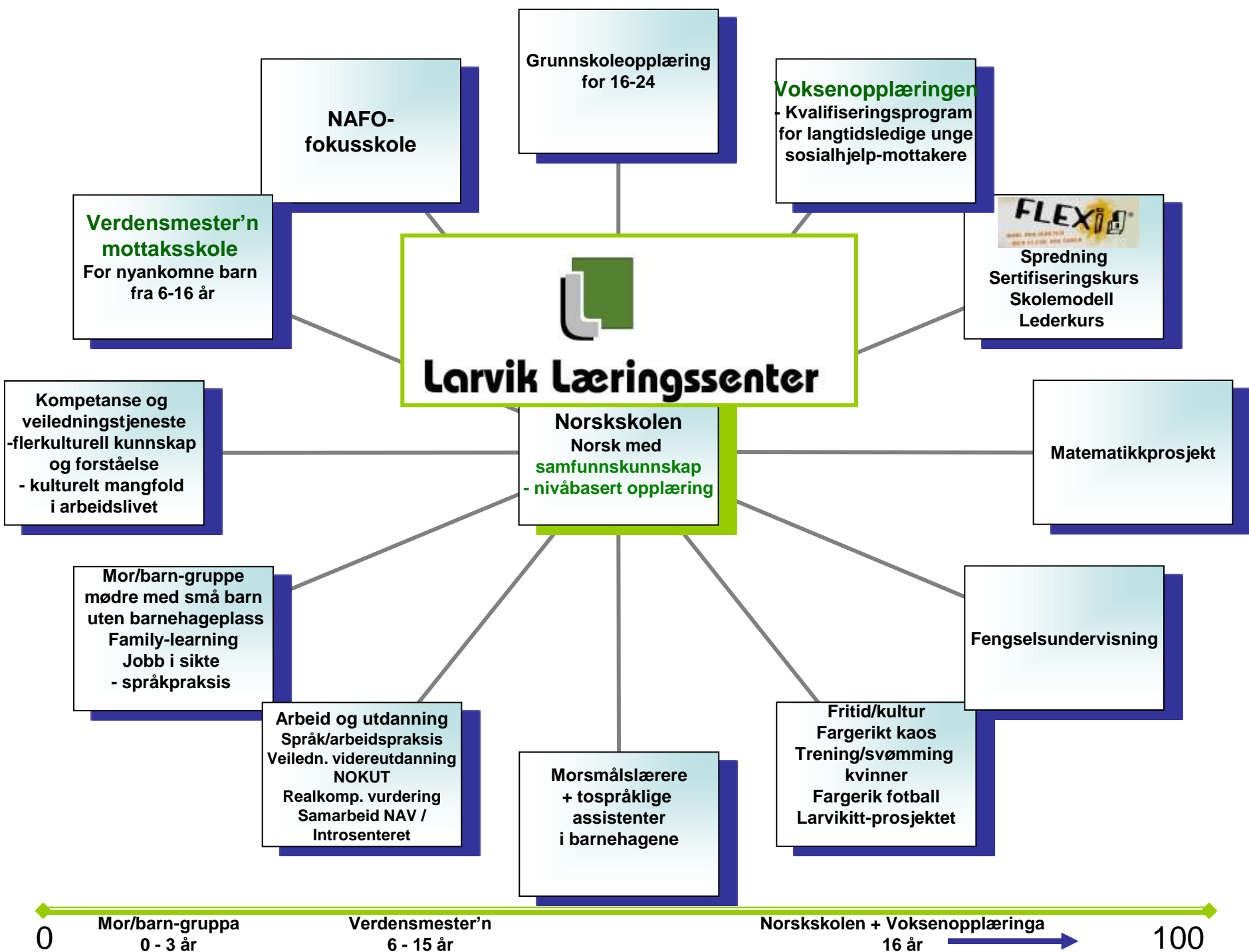
Publisert 15.09.2008 - 09:34

Norskskolen 1998

Larvik Læringscenter

FAKTA:

- Mor/barn-gruppa 20 mødre + 21 barn
- Morsmålsassistenter 160 barn
- Verdensmester'n 70 barn
- Morsmåslærere 420 elever
- 16 – 24 års gruppa 20 elever
- Norskskolen 200 elever dag og kveld
- Voksenopplæringa 150 elever

Totalt ca. 900 brukere av våre tjenester daglig fordelt på 86 ansatte (54 årsverk)

Larvik Læringscenter

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring NAFO

- NAFO er et nasjonalt senter for flerkulturell opplæring som bidrar til kompetanseutvikling i barnehager, skoler, universiteter, høyskoler og voksenopplæringsentra.
- NAFO arbeider med å styrke kompetansen i forhold til opplæring av minoritetsspråklige barn, elever/deltakere og studenter på alle nivåer, og bidrar til å utvikle inkluderende flerkulturelle læringsfellesskap
- NAFO bistår virksomhetsenheter på alle nivåer i å utvikle gode modeller for opplæring, som ivaretar de minoritetsspråkliges behov for tilrettelegging og både minoritets- og majoritetsspråkliges muligheter til å delta i det flerkulturelle fellesskapet.

Fokusvirksomheter

Fokusvirksomheter utpekes av fylkesmannens utdanningsavdeling

Med fokusvirksomhet mener vi en barnehage, skole eller voksenopplæringsinstitusjon som:

- Er kommet langt i arbeidet med å være en flerkulturell skole der personalet, inklusive ledelsen, ser dette perspektivet som sentralt
- Er villig til å bruke tid på kompetansebygging på feltet både internt og utadrettet
- Kan skape nettverk med andre virksomheter og er villig til å være et godt eksempel

IDENTITET

RESSURSER

Mine muligheter med flere kulturer

Flerkulturell

bevisstgjøring og forståelse

UTFORDRINGER

I FORSLAG TIL TEMAPLAN "EKSTREM KULTURDELTAELSE" HAR HVERT ÅR FÅTT
ET TEMA SOM SKAL GIS SPEIELL OPPMERKSOMHET I ALLE ENHETENES VIRKSOMHETSPLANER
2007 ER ÅRET FOR

Det flerkulturelle samfunn

HER MARKERES DETTE MED NOEN TANKER FRA IBRAHIM KALANDAR

Jeg heter Ibrahim Kalandar og er fra Sudan.

I 1991 reiste jeg fra mitt land til Libya på grunn av problemer med myndighetene. Jeg var deretter innom ca 10 forskjellige land i Afrika og Midt Østen før jeg til slutt kom til Libanon. Derfra fikk jeg muligheten til å komme til Norge.

På veien tenkte jeg på mange ting. Hvordan blir det å leve og bo i et europeisk land? Hvordan får jeg kontakt med de som bor der? Hodet var fullt av mange tanker – både positive og negative. Men jeg prøvde å tenke positivt og se på mulighetene til et bedre liv enn det jeg var i, og en bedre framtid for kona, barna og meg.

Etter noen dager forsto jeg at det ville kreve mye å bli kjent med et nytt land, hvor både språk, kultur, samfunns- og skolesystem var forskjellig fra det jeg kjente fra før. Men vi er veldig glade og takknemlige

for den sjansen vi fikk her i Larvik, og synes det er en fin kommune hvor det er ganske lett å bli kjent med folk. Nå trives vi bra, vi har lært språket ganske bra og forstår mye av hvordan tingene fungerer. Mye av det vanskelige vi har opplevd før vi kom hit prøver vi å glemme.

Men det er lang prosess å tilpasse seg et nytt samfunn, spesielt når en også har barn som skal inn i barnehage og skole og følges opp i mange ting. Derfor er det veldig nyttig at noen får "guider" som hjelper dem inn i samfunnet. Mange som kommer trenger støtte til å se positivt på framtida, på det å lære språk og tilpasse seg til liv i et nytt land.

Jeg tenker mye på framtida, på hva jeg kan gjøre for samfunnet her, for familien min, og for de som jeg forlot i hjemlandet. Men aller mest er jeg glad for sjansen vi fikk til et nytt liv i Larvik.

TRIVSELSKART

**NASJONAL
ETNISK
RELIGIØS TILHØRIGHET**

**FORELDRE,
FAMILIE,
SLEKT**

**VENNER,
NABOER
OG KJENTE**

**SAMFUNN
SKOLE
ARBEIDSLIV**

**PENGER
ØKONOMI**

**KULTUR OG
TRADISJONER,
(uskrevne og skjulte regler)**

**HELSE
MEDISIN**

**TID
OG
DØGNRYTME**

SPRÅK +
måter å snakke
sammen på

**MUSIKK,
DANS,
KUNST**

**MAT
SPISEVANER**

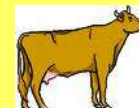
**TING DU
LIKER
Å GJØRE**

**LUKTER
LYDER**

**POSISJON, ROLLE,
RESPEKT**
Kjenner - er kjent
Forstår - blir forstått
Har oversikt
Trygghet
Hører til

KJÆLEDYR / HUSDYR

**HJEM
EIENDELER**

**KLIMA
NATUR**

